Fűszerpaprika – a takarmányban

Tanácskozás a fűszernövény termesztéséről Szegeden

Tegnap délelőtt Szegeden háromnapos fűszerpaprika-termesztési tanácskozás kezdődött a Hazafias Népfront városi bizottsága székházának nagytermében.

Balogh Sándor, a Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat osztályvezetője köszöntötte a megjelenteket, majd meghívott termelőszövetkezeti szakemberek előtt Bayer János, a Konzerv- és Paprikaipari Tröszt főosztályvezetője megnyitó előadásában elmondotta, hogy Szeged és Kalocsa vidékén az utóbbi években lényegesen növekedett a „piros táj", s az idén összesen 15 000 holdat ölelt fel. A terület növelése azért vált szükségessé, mert a harmadik ötéves terv során a konzervipari termelést — amelyben jelentős helyen szerepel a fűszerpaprika — csaknem kétszeresére fokozzák, tekintettel a nagyarányú külkereskedelmi igényekre.

Egyes külföldi államokban — mint mondotta Bayer János — az őrleményt nemcsak ételek ízesítésére használják, hanem — granulált, szemcsés formában — bedolgozzák baromfitakarmányba. A paprikás eleséget fogyasztó tyúkok tojásának sárgája jóval sötétebb, szinte narancssárga. E tojások felhasználásával kedvező színeződést kapnak a különböző lisztes készítmények. Így érthető, hogy a külföldi tésztagyárak keresik a fűszeres takarmánnyal etetett baromfik tojásait.

Dr. Benedek László, a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet tudományos kutatója felszólalásában arról beszélt, hogy a termelésben a hosszas tárolási idő alatt bizonyos minőségromlás tapasztalható. Nem lenne érdemtelen kutatás tárgyává tenni ezt a körülményt. A vizsgálatoknak ki kellene terjedni a fűzéres és a ládás tárolás közti összehasonlításra.

A fűszerpaprika nemesítéséről, a nemesítés történetéről tartott érdekes előadást Erdei István, a Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet osztályvezetője. A nemesítés 1918-ban kezdődött, amikor még az elsődleges cél a régi tájfajták javítása volt. A harmincas években már arra törekedtek, hogy az egyre inkább keresetté vált csípősségmentes paprikát a csípős fajták kedvező tulajdonságaival ruházzák fel, hogy ne maradjanak el ezektől íz, zamat és festéktartalom szempontjából. A jelenleg folyó nemesítés olyan fajták előállítására irányul, amelyek az összes jótulajdonságokat egyesítik magukban.

Ma filmvetítéssel egybekötött, agrotechnikai módszereket ismertető előadásra kerül sor, és a nyersanyag-átvétellel kapcsolatos problémákat beszélik meg.

Sertéstenyésztési kiállítás

Mintegy félmillióval gyarapodott az utóbbi tíz évben az ország sertésállománya, a sertéshústermelés pedig 20 százalékkal növekedett 1958 óta. Mindebben nagy része van a korszerű, nagyüzemi sertéstartás térhódításának, amelynek épületei, berendezései a Mezőgazdasági Múzeum most megnyílt sertéstenyésztési kiállításán maketteken, fényképeken és eredetiben is láthatók. A kiállítás további része a sertés vágásának, feldolgozásának hagyományos, kisparaszti, illetve modern ipari jellegű módját szemlélteti. A látogatók tájékoztatást kapnak a sertés háziasításának folyamatáról, a régebbi és jelenlegi sertésfajták kialakulásáról, elterjedéséről.

Három szegedi művész hangversenye

Bán Sándor zongoraművész és a *Várnay* Lajos—*Bódás* Péter alkotta hegedű-zongora szonátapár koncertezett szerda este a Tisza Szálló dísztermében.

A hangverseny első felében Bán Sándor játszott. Bach közismert Chaconne-jának zongora-átiratával nyitotta műsorát. Nem éppen a legszerencsésebb választás volt. Busoni, az átíró ugyanis eléggé „meggazdagította" s ezáltal meg is hamisította ezt a csodálatosan tiszta hegedűzenét, s ráadásul mégsem sikerült az áttetsző anyagból igazi zongoradarabot csinálnia. Persze Busoni érdemeit vagy hibáit nem a mi feladatunk elbírálni, csupán arról van szó, hogy a darab műsorra tűzésével Bán Sándor nem azt a célt szolgálta, amit szeretett volna: Bach-ot akart, s csak egy torz tükörképe maradt.

Igen jól érezte meg Bán a Waldstein-szonáta első tételének tempóját és dinamikáját, s egészen magasrendűt nyújtott a lassú tétel előadásában. Színes, nagyon finom pianókban beszélt itt a zene s töretlen ívvel épült fel a tétel. Véleményünk szerint a romantika és az utóromantika világában mozog legotthonosabban művészünk. S itt is elsősorban a kissé rezignált hangú darabok állnak közel hozzá. Nagyon érzékenyen reagál a művek adta apró finomságokra, szín- és harmónia-foltokra. Brahms A-dúr Intermezzója és h-moll Rapszódiája a műsor legszebb pillanatait jelentette. Az eddigi négy darab után még egy Chopin Andante Spianato et Grande Polonaise műsorra tűzése felesleges volt: egy félkoncertben ilyen óriási anyag könnyen fárasztó lehet.

Bízunk abban, hogy Várnay Lajos hegedű- és Bódás Péter zongoraművész kamaramuzsikálása nemcsak alkalomszerű volt, hanem lesz végre a városnak egy jó hegedű-zongora szonátapárja is. Mindketten nagyon jól képzett muzsikusok s ráadásul erényeik is szerencsésen egészítik ki egymást. Műsorukban egy Beethoven- és egy Ravel-mű szerepelt. A Beethoven c-moll szonátából csak a középső tételek, a Ravel-szonáta azonban teljes egészében tehetségükhöz méltóan szólalt meg — robbanó sikerrel. Játékuk élményszerűen adta vissza a Ravel-zene minden finomságát, ötletgazdagságát. Az első tétel klasszikus kiegyensúlyozottságával, a dzsesszes ihletésű második tétel hatalmas fokozásával, a harmadik tétel pedig virtuóz csillogásával hatott. Egyszóval ez volt az egész koncert legértékesebb produkciója, s nemcsak relatíve, hanem önmagában is.

Vántus István

NAPIRENDEN:

A lakóbizottságok hatáskörének növelése

A szegedi megyei jogú városi tanács a következő héten sorrakerülő ülésén *foglalkozik* a lakóbizottságok helyzetével, hatáskörével, s annak bővítésével. Az ülés *megtárgyalja és jóváhagyja* a lakóbizottságok jogkörével kapcsolatos tanácsrendeletet. Ez szerény, de mégis *fontos lépés* a társadalmi önigazgatás felé vezető úton.

Szocialista demokratizmusunknak megfelelően a lakóbizottságok hatáskörével kapcsolatos rendelkezés tervezetét *széleskörű előkészítés* előzte meg. A javaslat, amely a növekvő jogkörre vonatkozik, nélkülözi a „felülről" előírt intézkedést és — helyesen — *a lakosság véleményére alapozott.* Örvendetes, hogy a lakóbizottságok működésére vonatkozó tanácsrendelet megalkotásával kapcsolatos előkészítésben *több mint félezer ember* vett részt. Közreműködtek a városi és a kerületi tanácstagok, a népfront városi és kerületi bizottságai, a KISZ, a szakszervezet és a nőszövetség képviselői. Tehát: társadalmunk minden rétegének tagjai *hallatták szavukat.* A városi tanács 99, az I. kerületi tanács 71, a II. kerületi tanács 60 és a III. kerületi tanács 65 tagja a tanácsrendelet megalkotásával kapcsolatban *beszélgetést folytatott* a választókkal, így azok észrevételei, javaslatai jól felszínre kerültek.

A javaslatok, észrevételek — amelyek alapján a tanácsrendeletet összeállító előkészítő bizottság tevékenységét végezte — *hasznosak, jók voltak.* Az előkészítő bizottság messzemenően *figyelembe vette* a lakosság szavát, s valamennyi jó elképzelés szerepel a tervezetben. Az észrevételek jelezték azt is, hogy az emberek *részt kérnek* a közügyekből, s szívesen vesznek részt, vállalnak szerepet az állami feladatok intézésében.

Lakóbizottságok, mint ismeretes, korábban is működtek és most is tevékenykednek Szegeden. A mostani szabályozás célja, hogy a lakóbizottságok *még közelebb kerüljenek* a dolgozó emberekhez, s ilyen módon is növekedjék az államhatalom helyi szerveinek kapcsolata a város népével. A körültekintő előkészítés után a tanácsrendelet, amely majd jóváhagyásra kerül, bizonyosan eléri célját.

„Amiért, míg élek, verekszem"

A sándorfalvi irodalmi színpad nagy sikerű bemutatkozása

A lányok fehér blúzban és sötétkék szoknyában, a fiúk fehér ingben és sötét nadrágban.

Érezni a levegőben, a nézőtéri csend feszült hangulatában: aranyoklevél lesz e szép műsor jutalma.

1

Emberi sorsok, történelmi események, nagy hitek és nagy akarások tüzét-fényét villantják a versek. Nem hétköznapi, érdekes bőbeszédűséggel, hanem tömören, súlyosan és mégis szárnyaló-an. Hiszen költők szólnak a versekben: József Attila, Radnóti Miklós, Illyés Gyula, Dallos György, Váci Mihály, Nyerges András és egy-két szovjet és román költő. Ezekből szerkesztette a sándorfalvi irodalmi színpad ünnepi műsorát *Szánthó* Tivadar tanár. „Harcban született szabadság" címen kötötte csokorba a szebbnél szebb költeményeket. 11 fiatal: *Lippai* Katalin, *Bacsó* Katalin, *Horváth* Erzsébet, *Szabó* János, *Domonkos* József, *Kiss* József, *Molnár* Zsuzsa, *Budai* Júlia, *Kerepesi* Ferenc, *Bárdos* Erzsébet és *Makai* Erzsébet két hónapon át tanulta a verseket és sok-sok estén próbálták.

2

A siker, a szereplési vágy, a verseny szeretete buzdította ily kitartó munkára? Vagy a húszéves szabadság méltó köszöntése sugalmazta a fiatalok gyöngyszemekből font verses műsorát? Talán nincs is köztük húszéves, csak apáiktól hallottak olyan világról, melyben száműzött volt a szegények szabadsága. És most a mélyen zengő versekben érezték át és hirdették a szabadságért harcolók igazát.

A verstanulás és irodalmi színpadi előadása sok szabadidőt és sok este fáradtságát, idegességét sűríti magában. Szánthó Tivadar tanárral és *Savanya* Antal művelődési otthon igazgatóval arról beszélgetünk, hogy hol „értékesítik" ezt a munkát. Sándorfalván ez lesz az április 4-i ünnep egyik műsora — mondják. E verses hitvallás azonban hosszabb pályafutást érdemel, a közeli falvakban — esetleg más műsorszámokkal társítva — feltétlen be kellene mutatniuk. Hadd hirdessék a versek művészi erejével a szabadságért vívott harc elpusztíthatatlanságát, a felszabadulás nagy pillanatát és a szabadság szépségétől megmámorosodott ember alkotó munkáját. Szóljanak arról a szabadságról, mely mellett a költő így tesz hitet: „Amiért, míg élek, verekszem".

3

Miközben a vendégszereplés lehetőségeit latolgattuk, a társalgóba beröppent egyik sándorfalvi kislány: Arany! — kiáltott a társai felé. A bejelentés szülte pillanatnyi csöndben tömény boldogság szállt alá a lelkekbe, mint hosszú útról érkező madár a fészkébe.

A Ságvári Endre kulturális szemle balástyai színvonalversenye meghozta az aranyoklevelet a sándorfalvi műkedvelőknek.

B. Ö.

Ellenőrzés a közutakon

A közlekedésrendészeti osztály motoros és autós járőrei most is, mint mindennap, percnyi pontossággal kifutottak szolgálatba Csongrád megye közútjaira. Mi *Gémes* Sándor törzsőrmester kocsijával keltünk útra a szegedi járás homokvidékére. Domaszéktől Pusztamérgesig, Öttömöstől Mórahalomig jegyeztük be az útirányt, természetesen letérve kisebb, de forgalmas dűlőutakra is. Az ittas gépjárművezetők rémei, a leheletvizsgáló szonda-fiolák ott lapultak a kis fémdobozban. Vajon szükség lesz-e rájuk?

A gyakorlatlan járművezető

Alsó-Zákányszék előtt szabálysértést követett el *Veszelovszki* Antal, Ruzsa, 366. szám alatti lakos CG 79—03 rendszámú Wartburgjával. A rendőrautót idejében észrevette, de ahhoz elég későn, hogy ne feltűnés nélkül cseréljen helyet a volánnál ülő 18 éves fiával.

— A fiam most tanul vezetni.

— Ön tanítja és még hozzá ilyen rossz úton?

— Nem. Bent tanul Szegeden a KPM iskolájában.

A CG 79—03 rendszámú Wartburg ötezer-egynéhány kilométert futott eddig. Veszelovszki egy éve tanult vezetni, azóta van csak jogosítványa. Hajmeresztő, hogy a gyakorlatlan vezető tanításra vállalkozott. S méghozzá hogyan? A hátsó ülésen egy 50 literes hordó tele van borral. Hátul a csomagtartóban még két ilyen teli hordó.

— Mit gondol — kérdezi a törzsőrmester —, ezek a hordók hová szaladnak, ha útközben hirtelen és erősen kell fékeznie?

Veszelovszki láthatóan belesápad a hallottakba, s méregeti a hordókat. Most már fél tőlük.

A közbeeső idő

Visszafelé jövet Domaszék előtt a bajai úton állítjuk meg az YA 48—21-es rendszámú tehergépkocsit, a 10-es AKÖV tulajdonát. *Szekeres* István gépkocsivezető azonnal átadja a menetlevelet. A kocsival Bajára megy üresen. A bejegyzés szerint délután háromnegyed 5-kor indult el a tápéi hajójavítóból. Az ellenőrzéskor viszont már este háromnegyed 10 van.

A menetlevél semmit sem mond arról, hogy a közbeeső időt hol és mivel töltötte a kocsival Szekeres István. A kilométeróra rossz, s minden rosszindulat nélkül gondolhatunk bármit. Gyanúsítás nélkül feltételezhető, hogy öt óra hossza alatt hányszor, hány fekefuvart lehet lebonyolítani.

Fékpróba

A tehergépkocsi mögött állt meg a CH 45—76-os rendszámú személygépkocsi, majd mögéje sorakozott az EF 65—14-es és a KO 51—48-as rendszámú motorkerékpár. Ahogy megállt a személygépkocsi, rögtön gyanússá vált a fékje. A törzsőrmester rögtön ki is próbálta, hogy feltételezése igaznak bizonyul-e. Megkérte a gépkocsivezetőt, hogy ő ülhessen a volán mögé. Néhány száz méter után kiderült, hogy a fék igen gyenge, sürgősen javításra, beállításra szorul.

Ittas gépjárművezetővel egyáltalán nem találkoztunk ezen az úton. A KO 51—48-as rendszámú motorkerékpár tulajdonosa akkorát lehelt a törzsőrmester felé, hogy majdnem elfújt bennünket. Nevetve ült a motorra, s még visszaszólt, hogy ő egyáltalán nem iszik, mert antialkoholista. A szóndafiolákra így hát nem is volt szükség. Ezen az útszakaszon ezen a napon senkit sem kellett felírni és figyelmeztetni ittas vezetés miatt. Bár csak minden útjuk ilyen eredménnyel végződne a közlekedési rendőröknek!

L. F.

Bernula Mihály:

Szökevények

9

A lövöldözés után visszamentünk Szabóékhoz. Estig nem mozdultunk ki a szobából. Az egyik szomszéd állítólag németeket látott a faluban. Nem akartunk velük találkozni. Izgultunk és mindenre felkészültünk. Félig ébren töltöttük az éjszakát. Hajnalban a kutyák ugatni kezdtek az egész faluban, erre felöltöztünk. A gazda kiment az utcára. Németek jártak házról-házra, valakit kerestek. De csak ketten voltak, géppisztollyal a nyakukban. Most aztán mi lesz, elbújunk? Gyorsan határoztunk. Pisztollyal várjuk őket. Rézsó az ablakhoz állt és az utcát nézte. Nemsokára a házunkhoz értek. A gazda a kiskapuban állt, ellökték és bementek az udvarba. Az egyik lövésre tartott pisztollyal megállt a kapu mögött. A másik munkához látott. Megnézte a rózserakásokat, a színt, bekukkantott az istállóba, majd az ólakba. Be nem ment sehová, egyik szemével mindig a barátját nézte.

— Félnek a disznók — suttogta Rézsó.

— Vajon mit keresnek?

Megcsikordult az ajtó. A német az előszobába lépett. Andrásinak nagy kedve volt belelőni.

— Maradj! — intettem neki.

Nem akartuk a falut felbolygatni. Szerencsére a német kiment az udvarra. Intett a barátjának és elmentek.

Szabó András feljött hozzánk. Arca fehérlett az idegességtől és a szájaszélét rágta.

Indulatait némileg visszafogta, lenyelte, de a szeme árulkodott. Szempillája, szemöldöke makacsul rángatózott.

— Feküdjünk le! — mondta csendesen.

De aludni már nem tudtunk. A front közel volt. Puskalövéseket hallottunk egész délelőtt, olykor géppisztoly-sorozatot. Délután már golyók is fütyültek a falu fölött. Egy eltévedt lövedék a nyitott ablak üvegét törte össze. A faluban csend volt. A szomszédok nem jöttek át beszélgetni, az utcán sem járt senki. Az erdő madarai is érezték a veszélyt, nem énekeltek. A galambok eltűntek a háztetőkről.

— Estére lemegyünk a pincébe. Most már veszélyes lesz fent maradni — mondta Szabó gazda.

Aztán mégsem mentünk. Korán feküdtünk, hogy a múlt éjszaka fáradalmait kipihenjük. Éjfél előtt nagy zajra ébredtünk. Néhány sorozat a háztetőn ropogott. Az ereszről potyogott a törött cserép. A falu másik végén kiabáltak.

— Gyerünk le — javasolta a gazda.

Lebotorkáltunk a pincébe és lefeküdtünk. Nem gyújtottunk lámpát. A lányok fogták lábunkat és magukhoz húztak. A pincében a kinti zajból nem sokat hallottunk. A boros levegő is kábított. De a lányok mellett nem lehetett aludni. Forró volt a lehelletük és még forróbb a testük. Senki sem tudta, ki mellett fekszik, csak a gazda. Ahogy beléptünk, rögtön megszólalt.

— Hol vagy, anyjuk?

A lányok kombinéban feküdtek és vastag pokróccal takaróztak. Szuszogtak, nyújtózkodtak és remegtek. A kinti világgal egyáltalán nem törődtek, de még a szüleikkel sem. Szabó András hamar elaludt, a felesége is úgy tett, mintha aludna. Lukácsot nem érdekelték a nők, Rézsó nyöszörgött, nem bírt magával.

— Húzódj arrébb egy kicsit — súgta a fülembe.

— Nem tudok.

— Nem a fenét. Egy kicsit.

Odabújtam Pirihez. Szorosan magamhoz öleltem. Közben egy férfikart fogtam meg. Csontos volt és kemény. Pirit ölelte. András kéze volt. Sándor is a lány mellett feküdt. Elléktem a kezét, ő meg az enyémet. Kétszer, vagy háromszor egymás után. Egyikünk sem akart engedni. Szegény Piri meg csak szuszogott közöttünk. Tüzes volt a teste és illatos. Megszédültünk tőle. Szorongattuk két oldalról. Nem tudtunk megegyezni. Közben Rézsóék biztosan . . .

Egyszer csak valaki megzörgette az ajtót. Nem kézzel, valamivel verhette. Igencsak csörömpölt. Szabó András felugrott és kinyitotta. Két ember lépett be a pincébe. Két katona. Az egyik Szabóra világított, azután rank.

— Nyemcki jeszt? — kérdezték.

Felugrottam.

— Nyet — mondtam örömmel. Nem tudom minek örültem, hiszen fogalmam sem volt mi lesz velünk.

Az egyik katona odajött hozzám és a vállamra tette a kezét.

— No ladno — kezét nyújtotta, azután elmentek.

(Folytatása következik.)